

povijest u pučkim i gradskim školama, 8. priprava djece za sv. ispovijed, sv. pričest i sv. potvrdu, 9. školski zakoni i služba kateheta, 10. škola u opće. U pojedinim odsjecima redaju se knjige ne po abecedi, već po logičkom redu, po sadržaju.

Kako što svaka razdjelba, tako i ova imade svojih dobrih i zlih strana. Dobra je strana, što su se mogie na taj način razdijeliti i na svoja mjesta uvrstiti sve knjige i svi članci pa ma i ne imali ime auktora. Dobra je strana, što će čitalac moći na jednom mjestu naći svu češku literaturu, koja o nekom predmetu radi. Zla je strana, što se teško traži djelo pisca, komu znademo samo za ime; i što je iz same bibliografije gotovo nemoguće pronaći, koja je sve djela jedan te isti pisac napisao. Međutim — kako se nadam — ove poteškoće uklonit će izdavači u biografijama i u zaključnom registru.

Dr. K. Dočkal.

Dr. Ant. Podlaha: Posvata ná místa kralostvi českého. Řada prvni: Arcidioecese pražská. Die VII. Vikariát Slanský. Nákladem Dědictvi sv. Jana Nepomuckého. Praha 1913. — Str. 350. Cena K 4'50.

Ovom knjigom nastavlja se veliko djelo: „Sveta mjesta kraljevine Češke“. U tom se djelu opisuju sve župe, crkve, kapele, samostani i drugi spomenici katoličke vjere u Češkoj. Prva je došla na red, da se opisuje nadbiskupija praška. Dosada je u 6 izdanih knjiga opisano 15 vikarijata (arcidakonata). Sedma knjiga opisuje vikarijat Slanský. Taj vikarijat imade 4 dekanata (vicearhidakonata), 18 župa, 15 kapelanskih i 18 katehetskih mjesta. Na području njegovu stanuje 134.604 stanovnika, od tih 132.460 katolika.

U knjizi se opisuje župa za župom. Najprije se kazuje, tko vrši duhovnu pastvu, onda tko je patron, koja mjesta potpadaju pod župu, koliko imadu žitelja i kako su daleko od župe. Na taj kratak prijedgled župe nadovezuje se glavno t. j. povijest župe (često vrlo podrobna), opis župne crkve, kaka je bila nekoć, a kaka je sada, historija i opis samostana, dru-

gih crkava u župi, opis kapela i nabožnih spomenika u župi. Knjiga je ukrašena fotografskim snimkama svih crkava i njihovih ponutrica. Na koncu dodan je podroban registar imena i mjesta.

Pozdravljamo s veseljem i ovu svesku velikoga djela. Izdavač stiče si tim djelom ogromne zasluge za češki narod. Osvjetljuje podrobno historiju pojedinih dijeceza, pojedinih župa, a time i cijeloga kraljevstva i naroda češkoga, otimlje zaboravi mnoge važne događaje, koje je vrijeme tamom prekrilo, mnoge spomenike, koje je zub vijekova već izgledao; koristi pastoraciji kao i dizanju crkvene umjetnosti.

Dr. K. Dočkal.

Frant. B. Videnský S. I.: „Sv. Hostyn ve svém puvodu a svyceh osudech“. Nákladem Dědictvi sv. Jana Nepomuckého. Praha 1913. Str. 160. Cena K 3'—.

Iza glasovitoga Velehrada najveće svetište i proštenište u Moravskoj je sv. Hostyn kod Bistřice p. H. Na sv. Hostynu štuje se Majka Božja kroz mnogo stoljeća. Početak tomu štovanju nalaze historičari god. 1241., kada su Tataři pod Batukanom zaprijetili Evropi, prodrili pobjedonosno u Rusiju, Ugarsku, Hrvatsku, Poljsku, Šlesku i Moravsku. Te je godine jedna tatarska vojska bila poražena na gori sv. Hostyn — na zagovor sv. Bogorodice. Od toga doba hodočasti pobožni puk moravski na to svetište. Pobožnost spram Majke Božje Hostynske porasla je, otkada je olomučki nadbiskup kardinal Fürstenberg ondje proglasio dogmu o bezgrješnom začecu Bl. Dj. Marije. Na Hostyn su hodočastili olomučki i brnski biskupi, hodočastio je papinski nuncij Granito di Bellmonte, a i car Franjo Josip I. Kraj svetišta je samostan Isusovaca, koji vode duhovnu pastvu. — Pisac knjižice opisuje povijest prošteništa od 1241. do danas. Piše na temelju historičnih podataka, rukopisa, pa iznosi mnoge nove stvari, zanimljive po kulturnu historiju Moravske.

Dr. K. Dočkal.